

Succot The Battle of Gog

Simon Wolf

The Gemara in Rosh Hashana notes that kings from Bnei Yisrael count their reigns from the month of Nissan¹ whereas kings from other nations mark their time on the throne from the month of Tishrei.² Nissan is the month of the Exodus from Egypt and the month in which Bnei Yisrael were born as a nation. Therefore, not surprisingly, Bnei Yisrael enumerate their months from Nissan³ (see Parshat Yitro – Six Days Count) and their leaders determine the years of their reign from the month of Nissan. The character of the month is particularistic and nationalistic. On the other hand, Tishrei is a month that marks the beginning of the year, especially with regards to agriculture and seasons.⁴ It also is the month in which the world was created (see Rosh Hashana – The Beginning or the End of the Year). Tishrei is a threshold in time, a product of the natural world; something that is equally significant to all the nations of the world. Similarly, the holidays of Pesach and Succot are reflective of the months in which they are found, respectively. Nissan is host to Pesach whose centerpieces are the Korban Pesach, Matza and Maror – items that are significant in particular to the shared national history and memory of Bnei Yisrael. In the month of Tishrei is the holiday Rosh Hashana which is the universal Day of Judgment. Tishrei also contains the holiday of Succot whose main Mitzvot are harvest booths (סוכות)⁵ and the Four Species (ארבעת המינים) – objects that are not just

meaningful to Bnei Yisrael, but rather have a more universal importance. Their usage as a means of thanksgiving to God for the previous harvest and to beseech God for the upcoming rainy season are not a unique need and necessity of Bnei Yisrael. Moreover, the sacrifices of Succot include seventy bulls (שבעים פרים) that represent the seventy nations⁶ which are offered as atonement for all the nations of the world in order to entitle them to rain in the upcoming year which is a universal need.⁷

The Gemara in Megilla discusses the appropriate Torah readings and Haftarot for all the holidays of the year.⁸ For the first two days of Pesach, the Haftorot discuss national religious revivals that include Pesach sacrifices, one from the time of Yehoshua (פסח גלגל)⁹ and the other from the era of King Yoshiyahu (פסח יאשיהו).¹⁰ For Shabbat Chol Mo'ed, the Haftorah is sourced from the story of the Dry Bones (העצמות היבשות) in Yechezkel¹¹ which describes the messianic revival of Bnei Yisrael and their return to the flourishing Land of Israel (see Parshat Chukat – Sprinkling Hope and Revival). The Haftorah for the seventh day of Pesach is Shirat David which is a poetic song summarizing God's tremendous benevolence towards King David which facilitated his ascendance over his enemies and the establishment of the unified Davidic monarchy and dynasty. For the eighth day of Pesach, the Haftorah is sourced from Ode HaYom B'Nov (עוד היום בנוב) in Yishayahu¹² which once again discusses the rise of a messianic savior for Bnei Yisrael, an ingathering of the exiles and a reconciliation between Efrayim and Yehuda – a

¹ ארבעה - ראשי שנים הם. באחד בניסן - ראש השנה למלכים ולרגלים, באחד באלול - ראש השנה למעשר בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: באחד בתשרי. באחד בתשרי - ראש - השנה לשנים, ולשמיטין, ולניבולות, לנטיעה, ולירקות. באחד בשבט - ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי, בית הלל אומרים: בחמשה עשר בו. (ראש השנה ב. משנה א, א) \\ ארבעה ראשי שנים, למלכים - רגלים היו למנות זמן שטרותיהם לשנות המלך, משנה שעמד בה המלך, כדאמרין במסכת גיטין (פ, א) משום שלום מלכות, וקבעו חכמים אחד בניסן לתחלת שנתו, ואפילו עמד בשבט או באדר כלתה שנתו משהגיע ניסן, ויתחילו למנות לו שנה שניה. (רש"י ראש השנה ב.)

² אמר רב חסדא: לא שנו אלא למלכי ישראל, אבל למלכי אומות העולם - מתשרי מניין. (ראש השנה ג.)

³ החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: (שמות יב, ב)
⁴ עיני הערה 1 \\ באחד בתשרי ראש השנה לשנים, למאי הלכתא? אמר רב פפא: לשטרות. דתני: שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשרין. והתני: באחד בניסן ראש השנה למלכים, ואמרין: למאי הלכתא, ואמר רב חסדא: לשטרות! - לא קשיא: כאן - למלכי ישראל, כאן - למלכי אומות העולם. - אלא הא דאמר רב חסדא: לא שנו אלא למלכי ישראל, אבל למלכי אומות העולם - מתשרי מניין, רב חסדא מתינתין אתא לאשמעינן? - לא, רב חסדא קראי אתא לאשמעינן. ואיבעית אימא: רב חסדא כרבי זירא מתיני לה, דרבי זירא אמר: לתקופה, ורבי אלעזר היא, דאמר: בתשרי נברא העולם. רב חנמן בר יצחק אמר: לדין. דכתיב מראשית השנה ועד אחרית שנה - מראשית השנה יידון מה יהא בסופה. (ראש השנה ח.)

⁵ דתניא: כי בסכות הושבתי את בני ישראל - ענני כבוד הו, דברי רבי אלעזר. רבי עקיבא אומר סוכות ממש עשו להם. (סוכה יא.)

⁶ אמר רבי אלעזר הני שבעים פרים כנגד מי - כנגד שבעים אומות. פרי יחידי למה - כנגד אומה יחידה. משל למלך בשר ודם שאמר לעבדיו: עשו לי סעודה גדולה. ליום אחרון אמר לאוהבו: עשה לי סעודה קטנה, כדי שאהנה ממך. אמר רבי יוחנן: אי להם לגויים שאבדו ואין יודעין מה שאבדו, בזמן שבית המקדש קיים - מזבח מכפר עליהן, ועכשיו מי מכפר עליהן? (סוכה נה.)

⁷ שבעים פרים - פרי החג שבעים הם, חוץ משל שמיני, כנגד שבעים אומות לכפר עליהם שירדו גשמים בכל העולם - לפי שנידונו בחג על המים. (רש"י סוכה נה.)

⁸ גמרא. תנו רבנן: בפסח קורין בפרשת מועדות, ומפטירין בפסח גלגל. והאידיא דאיכא תני יומי, יומא קמא בפסח גלגל, ולמחר - בפסח יאשיהו. ושאר ימות הפסח מלקט www.swdaf.com

וקורא מענינו של פסח. מאי היא? אמר רב פפא: מאפ"ו סימן. יום טוב האחרון של פסח קורין ויהי בשלח ומפטירין ויברך דוד, ולמחר כל הבכור, ומפטירין עוד היום. אמר אביי: והאידיא נהוג עלמא למיקרי: משך תורא קדש בכספא פסל במדברא שלח אברהם. בעצרת שבעה שבועות ומפטירין בחבקוק, אחרים אומרים: בחדש השלישי, ומפטירין במרכבה. והאידיא דאיכא תרי יומי - עבדינן כתריוהו, ואיפכא. בראש השנה בחדש השביעי, ומפטירין הבן יקר לי אפרים, ויש אומרים וה' פקד את שרה, ומפטירין בחנה. והאידיא דאיכא תרי יומי, יומא קמא - כיש אומרים, למחר והאלקים נסה את אברהם, ומפטירין הבן יקר. ביום הכפורים קורין אחרי מות ומפטירין כי כה אמר רם ונשא, ובמנחה קורין בעריות ומפטירין ביונה. אמר רבי יוחנן: כל מקום שאתה מוצא גבורתו של הקדוש ברוך הוא אתה מוצא ענוותנותו; דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים. כתוב בתורה - כי ה' אלקים הוא אלקי האלקים ואדני האדנים, וכתוב בתורה עשה משפט יתום ואלמנה. שנוי בנביאים - כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש וגו', וכתוב בתורה ואת דכא ושפל רוח. משולש בכתובים דכתיב סלו לרכב בערבות ביה שמו, וכתוב בתורה אבי יתומים ודין אלמות. יום טוב הראשון של חג קורין בפרשת מועדות שבתורת הכנים, ומפטירין הנה יום בא לה', והאידיא דאיכא תרי יומי, למחר מיקרא הכי נמי קרינן, אפטורי מאי מפטירין? ויקהלו אל המלך שלמה, ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג. יום טוב האחרון קורין כל הבכור מצות וחוקים ובכור, ומפטירין ויהי ככלות שלמה. למחר קורין וזאת הברכה ומפטירין ויעמד שלמה. אמר רב הונא אמר רב: שבת שחל להיות בחולו של מועד, בין בפסח בין בסוכות, מקרא קרינן ראה אתה, אפטורי, בפסח - העצמות היבשות, ובסוכות - ביום בוא גוג. בחנוכה - בנשיאים, ומפטירין זכריה ג' בנרות זכריה. ואי מילקעי שתי שבתות, קמייתא - בנרות זכריה, בתרייתא - בנרות שלמה. בפורים - ויבא עמלק, בראשי חדשים - ובראשי חדשיכם. ראש חדש שחל להיות בשבת ומפטירין והיה מדי חדש בחדשו. חל להיות באחד בשבת, מאתמול מפטירין ויאמר לו יהונתן מר חדש. (מגילה לא.)

⁹ יהושע ה

¹⁰ מלכים ב כג

¹¹ יחזקאל לז

¹² ישעיהו י ויא

reunification of the Northern and Southern Kingdoms of Israel under a single leader.

In contrast, the Haftorah for the first day of Succot is from Zecharya HaNavi (הנה יום בא לה').¹³ It discusses a successful conquest of Yerushalayim by an international coalition and then a tremendous display of God's power against the aggressors. The remnant that survives God's onslaught will participate in a universal pilgrimage to God in Yerushalayim. There, all the nations will gather to celebrate the holiday of Succot,¹⁴ a story that is seemingly explicated upon in the beginning of the Gemara Avoda Zara.¹⁵ For the second day of Sukkot, the Haftorah is from Shlomo HaMelech's initiation and consecration of the Temple in Yerushalayim during the month of Tishrei immediately prior to the holiday of Succot.¹⁶ Shlomo HaMelech declares the Temple as the international location to commune with God, a universal place of prayer.¹⁷ The Haftorah for Shabbat Chol HaMo'ed Succot is from B'Yom Bo Gog (ביום בוא גוג). It is sourced from Yechezkel¹⁸ and discusses a messianic war led by the general Gog from the land of Magog and his allies against the land of Israel. God has Yechezkel prophesize that He will overtly and miraculously intervene to defeat Gog and his armies which will result in universal acclaim for and acknowledgment of God.¹⁹ The readings chosen for Succot reinforce its universal nature.

The first Mishna in Masechet Succah opens with a dispute as to whether a Succah (S'chach) that is above twenty Amot qualifies as a Succah.²⁰

Rabbi Yehuda believes that such a Succah is valid, whereas the Chachamim believe it is invalid. In the Gemara, the Amora'im discuss why it is that the Chachamim believe such a Succah is disqualified. Rava makes a suggestion that the dispute revolves around a fundamental disagreement as to whether a Succah should be a permanent or temporary residence.²¹ The Torah enjoins one to take up residence for seven days in a Succah (בסכת תשבו שבעת ימים). According to Rava, seven days not only delineates the duration of the Mitzvah, but it also defines the nature of the Succah. A Succah structurally should be a dwelling that will only last for seven days or, in other words, a temporary dwelling (דירת ארעי). The Chachamim suggest that a Succah above twenty Amot requires foundations and walls of a more permanent nature to support its height and therefore fails to meet the demand that the Succah be a temporary, and not a permanent, residence. While it is possible to construct a temporary Succah with its S'chach above twenty Amot or a permanent Succah with its roofing below twenty Amot, nevertheless, the Torah defined the threshold of twenty Amot as the determining height for whether it is considered a permanent or temporary dwelling.²² It is sufficient that walls have the potential to be constructed in a temporary fashion to render the Succah valid. Tosafot is perplexed as to why we do not apply that same logic to the roof of the Succah – if it can be made in a temporary manner, even though it is not, that should be sufficient.²³ If that were to be the case then one could construct a rain-sealed

¹³ זכריה יד
¹⁴ וְהָיָה כָּל-הַבּוֹתֵר מִכָּל-הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל-יְרוּשָׁלַם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ יְקֹנֶן צְבָאוֹת וְלַחַג אֶת-חַג הַסֻּכּוֹת. (זכריה יד, טו)
¹⁵ אמרו לפניו: רבש"ע, תנה לנו מראש ונעשנה, אמר להן הקדוש ברוך הוא שוטים שבעולם, מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת, מי שלא טרח בערב שבת מהיכן יאכל בשבת? אלא אף על פי כן, מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, לנו ועשו אותה. ומי מצית אמרת הכי? והאמר רבי יהושע בן לוי, מאי דכתיב: אשר אנכי מצוך היום? היום לעשותם - ולא למחר לעשותם, היום לעשותם - ולא היום ליטול שכר! אלא, שאין הקדוש ברוך הוא בא בטרונאי עם בריותיו. ואמאי קרי ליה מצוה קלה? משום דלית ביה חסרון כ"ס. מיד כל אחד ואחד נוטל והולך ועושה סוכה בראש גגו, והקדוש ברוך הוא מקדיר עליהם חמה בתקופת תמוז, וכל אחד ואחד מבטע בסוכתו ויוצא, שנאמר: הוֹאֵה אֶת מוֹסְרוֹתַי וְנִשְׁלַחְתִּים מִמֶּנּוּ עֲבוֹתַימוּ. מקדיר, והא אמרת: אין הקדוש ברוך הוא בא בטרונאי עם בריותיו! משום דישאל נמי זימני דמשכא להו תקופת תמוז עד חגא והוי להו צערא. והאמר רבא: מצטער פטור מן הסוכה! נהי דפטור, בעוטי מי מבטע. מיד, הקדוש ברוך הוא יושב ומשחק עליהן, שנאמר: יושב בשמים ישחק וגו'. א"ר יצחק: אין שחוק לפני הקדוש ברוך הוא אלא אותו היום בלבד. (עבודה זרה ג.)

¹⁶ מלכים א ח
¹⁷ וגם אל הנבואה אשר לא מעמך ישראל הוא ובא מארץ רחוקה למען שמך: כי ישמעון את שמך הגדול ואת ידך החזקה וזרעך הנטויה ובא והתפלל אל הבית הזה: אלה תשמך משמים מכן שבתך ועשית ככל אשר יקרא אליך הנבואה: למען ידעו כל עמי הארץ את שמך ליראה אתך כעמך ישראל ולדעת כי שמך נקרא על הבית הזה אשר בנית: (מלכים א ח, מא-מג)

¹⁸ יחזקאל לח ולט
¹⁹ והיו ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל נאם אדני: יקוק תעלה חמתי באפי: ובקנאתי באש עברתי דברתי אם לא ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים ומית השדה וכל הרמש הרמש על האדמה וכל האדם אשר על פני האדמה והרסו הרים ופילו המדרגות וכל חומה לארץ תפול: וקברתי גלוי לכל הרי מרב נאם אדני: יקוק תרב איש באחי תהיה: ונשפתי אתו בקרב ובדם וגשם שוטף ואבני אגלביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל אגפיו ועל עיניו רבים אשר אתו: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יקוק: (יחזקאל לח, יח-כג)

²⁰ סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה - פסולה, ורבי יהודה מכשיר (סוכה א, א, ג' ב.)

²¹ ורבא אמר: מהכא בסכת תשבו שבעת ימים. אמרה תורה: כל שבעת הימים צא מדירת קבע ושב בדירת עראי. עד עשרים אמה - אדם עושה דירתו דירת עראי, למעלה מעשרים אמה - אין אדם עושה דירתו דירת עראי, אלא דירת קבע (סוכה ב.)

²² אמר ליה, הכי קאמינא לך: עד עשרים אמה, אדם עושה דירתו דירת עראי, כי עביד ליה דירת קבע - נמי נפיק, למעלה מעשרים אמה, אדם עושה דירתו דירת קבע, כי עביד ליה דירת עראי - נמי לא נפיק. (סוכה ב.) \\ עד עשרים אמה אדם עושה כו' - שפיר דמי, דודאי יש בכלל קבע עראי, והרי עשה כתורה, ועל כרחך לא הקפידה תורה על העראי אלא לשם שיעור, לתת לך שיעור בגובהה, שתהא יכולה לעמוד על ידי קרא בדירה שאינה ראויה אלא לשבעה למעוטי קבע משמע ליה קרא דאתא לשיעורא לאורוי לך מדת גובהה כלו' בסוכה שאפשר לעשות עראי וא"ת וכיון דלא חיישין אלא שתהא ראויה לעשותה עראי ואף על פי שעושה אותה קבע א"כ אמאי אמר (תענית דף ב.) גשמים סימן קללה בחג והלא יכול לקבוע הנסרים במסמרים שלא ירדו גשמים בסוכה ואפילו יתמיצו למר דאסור משום גזרת תקרה...מ"מ כיון דלא אסור אלא מדברין לא שייכא למימר שהגשמים סימן קללה וי"ל דנהי דלא חיישין בדפנות אי עביד להו קבע מ"מ בסוכה שעיקר הסוכה על שם הסכך לא מיתכשרה עד דעביד לה עראי ומה"ט נמי ניחא לרבי זירא דדריש מדכת' וסוכה תהיה לצל הא כתי' נמי מזרם וממטר וניבעי נמי שלא ירדו גשמים לתוכה אלא ודאי משום דבעינן סככה עראי וכו' הוה ליה קבע. (תוספות סוכה ב.) \\ עד עשרים אמה אדם עושה דירתו דירת עראי כו'. פ"ה האי לישנא מוכח דלמעלה מעשרים אמה נמי אפשר לעשות עראי אלא שאין דרך בני אדם לעשות כן והעושה אותו בטלה דעתו אצל כל אדם, דאי לא אפשר למעבד עראי הוה ליה למימר למעלה מעשרים אמה אינו עראי אלא קבע...אבל בתוספות כתבו דלמעלה מעשרים אמה אינה אלא קבע, ואפילו היא רעועה מאד שהגובה עושה אותה קבע...וליתא. (ריטב"א סוכה ב.)

²³ כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי ירדו גשמים מאימתי מותר לפנות משתכרת המקפה מושל משה לדבר דומה לעבד שבא למזוג כוס לרבו ושפך לו קיתון על פניו: (משנה סוכה ב, ט) \\ מאימתי מזכירין גבורת גשמים רבי אליעזר אומר מיום טוב הראשון של חג רבי יהושע אומר מיום טוב האחרון של חג אמר לו רבי יהושע הואיל ואין הגשמים אלא סימן קללה בחג למה מזכיר אמר לו רבי אליעזר אף אני לא

roof and why does the Mishna suggest that it is a bad omen (סימן קללה) when it rains on Succot. Tosafot concludes that the S'chach, which defines the Succah, must be of a temporary nature (allows the rain to enter)²⁴ while the walls can be of any material or construction as long as they do not raise the roofing above twenty Amot. The fact that the Torah calls the dwelling booths a Succah is not simply because that is its name, but rather it is fundamental and definitional to the nature of the Succah. The Succah is known as such because it is constructed with S'chach, shading on top. Absent the S'chach, it is not a Succah. Why is that the case?

As was noted earlier, Succot has a more universal aspect to it. The Haftorot speak of coalitions of nations fighting against Bnei Yisrael, invading the Land of Israel and even successfully occupying Yerushalayim. From God's response to these provocations, it would seem that these battles are not about grievances or other fabricated reasons, but rather revolve around fundamental differences in belief. In both Yechezkel and Zecharya, God's intervention to defeat the enemies concludes with an acknowledgement of God's dominion. In Yechezkel it states that after the destruction of the forces of Gog, "My greatness and My holiness will be manifest (וְהִתְגַּדְּלִיתִי וְהִתְקַדְּשִׁיתִי), and I will make Myself known in the sight of many nations. And they shall know that I am God (וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְקֻקֵּךְ)." ²⁵ In Zecharya, it indicates that "All who survive of all those nations that attacked Yerushalayim shall make an annual pilgrimage [to Yerushalayim] to prostrate before the Supreme God of Hosts and to celebrate the festival of Succot. And whoever does not make the pilgrimage to Yerushalayim to prostrate before the Supreme God of Hosts shall receive no rain."²⁶ What is the pivotal issue that precipitates this war and how is the celebration of Succot an antidote to this misguided belief?

From the fact that the conclusion of these battles between God and the enemies of Israel is the undeniable and indisputable omniscience of God, it must be that the attackers were denying such a reality. It is interesting to note that the coalition

forces in this messianic battle are led by an individual who is known as Gog (גוג) from the area of Magog (מַגּוּג).²⁷ The root of both of these names is "Gag (גג) roof." Rav Tzadok M'Lublin notes this fact and suggests that the roof which is the highpoint of the house represents condescension and haughtiness which are the hallmarks of Gog.²⁸ Those character traits prevent Gog from submitting to the ultimate God and he, therefore, attacks the representatives of God's dominion in this world, Bnei Yisrael. Similar to Paroh's showdown with God (see Prshat Noach – What Toppled the Tower of Bavel? and Parshat Va'era – Qassem Soleimani and the Ten Plagues), the battle initiated here by Gog is to conclude who is the ultimate force and determiner of the fate of humankind, God or man. The initial successes in defeating Bnei Yisrael seem to answer the question in favor of Gog, but then God, to prevent a profaning of His name (חילול ה'), intervenes to do away with Gog and the land of Magog and to reassert and demonstrate His true dominion over this world and its inhabitants (וַיִּדְעוּ יְהוָה הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְקֻקֵּךְ קְדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל).²⁹

According to Rava, the opinion of the Chachamim is that one is required to vacate their house on Succot and dwell in a temporary residence in the same fashion that they would have lived in their house (תשבו כעין תדורו). As previously noted, the need for a temporary dwelling defines the height of the walls, but not the fact that they can be constructed as a permanent structure. Whereas, the definition of the Succah required the roof of the Succah to be made of S'chach, something that is inherently temporary. The structure of the Succah embeds within it an essential message. One can attempt to protect or defend themselves from the influences or the nature of the surrounding environment or people as represented by the walls of the Succah. On the other hand, one cannot create a division between themselves and the One above them as indicated by the necessity of the roof to be a temporary structure. Moving out of one's house to take up residence in a temporary dwelling is an act of faith that exposes one to the elements and trades the security of one's home for the instability of the

אמרתי לשאול אלא להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בעונתו אמר לו אם כן לעולם יהא מזכיר: (מישנה תענית א,א.)
²⁴ תוספות שם (עיין הערה 22)

²⁵ וְהִתְגַּדְּלִיתִי וְהִתְקַדְּשִׁיתִי וְנִודַעְתִּי לְעֵינֵי גוֹיִם רַבִּים וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְקֻקֵּךְ: (יחזקאל לח,כג)
²⁶ וְהָיָה כִּלְהַנֹּחֵת מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעָלוּ מִדֵּי שְׁנָה בְּשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמַלְךְ יְקֻקֵּךְ צְבָקוֹת וְלַחַג אֶת־חַג הַסִּפְּוֹת: וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמַלְךְ יְקֻקֵּךְ צְבָקוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם הָיְתָה הַגָּשָׁם: (זכריה יז,טז-יז)
²⁷ בְּיָאֲדָם שִׁים פְּרִיז אֶל־גּוּג אָרֶץ הַמַּגּוּג נָשִׂיא רֹאשׁ מִשָּׁר וְתַבֵּל וְהַנְּבֵא עֲלֵיו: (יחזקאל לח,ב)

²⁸ וסעודה שלישית שהוא נגד בחינת יעקב קו הממוצע ניצולים ממלחמת גוג ומגוג שהוא שורש התנשאות וכבוד כאשר שמענו בזה שתיבת גוג הוא משורש גג שהוא התנשאות ואתו' שבמצעו הוא החיות שלו, שעל ידי זה הוא מתגאה ומתנשא בכל פעם יותר, וסעד לזה מלשון התנוחמא (תזריע י"א) בגוג שמתגאה בעולם ועולה עיין שם, וזה www.swdaf.com

יהיה תכלית המלחמה לאחר שיתבררו מפסולת שתי הקצוות תאוה וכעס, אז יהיה הביטוי היותר פנימי מהתנשאות וכבוד ומזה הביטוי ניצולים על ידי בחינת יעקב שנקרא בנה הקטן ואמר קטונתי מכל החסידים וגו', דהיינו דדייקא בעת שנשפע לו יותר טובה הוא מקטין עצמו ומכיר בשפלותו, שכל ההשפעה והטובה בא לו רק מצד ה' יתברך ולא מצדו, וזהו מדת יעקב שמדתו אמת: (ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק ויקרא פרשת שמיני)

²⁹ וְאֵתָהּ בְּיָאֲדָם הַנְּבֵא עַל־גּוּג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְקֻקֵּךְ הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוּג נָשִׂיא רֹאשׁ מִשָּׁר וְתַבֵּל...עַל־הַר יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אֶתָהּ וְכָל־אֲנָפִיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעִיט צְפוּר כִּלְכַנְּנִי וְחֵית הַשָּׂדֶה נִתְחַר לְאֶכְלָהּ: עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נָאִם אֲדֹנָי יְקֻקֵּךְ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמַגּוּג וּבִישְׁבֵי הָאִיִּם לְבַטֵּחַ וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְקֻקֵּךְ: וְאֶת־שֵׁם קְדוֹשִׁי אֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אֶחַל אֶת־שֵׁם־קְדוֹשִׁי עוֹד וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְקֻקֵּךְ קְדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל: (יחזקאל לט,א-ז)

Succah. Inherent to the temporary nature of the Succah is an insecurity and fallibility that acknowledges one's vulnerability and dependence on God. That is why the Succah is so beautifully known in Kabbalistic thought as Tzila D'M'Hemnuta (צלא דמהימנותא), the shadow of the Faithful One, or, in other words, living under God's protection and dominion.³⁰ The roof defines the walls. In essence, one's walls are only as strong as their commitment to God or, more appropriately, as secure as God makes them. The roof exposure and lack of protection from that which is above is a vital and indispensable reminder and acknowledgment of our dependence on God.

The followers of the Gog subscribe to a different world view. Not only do they believe that they can surround themselves with protective walls, but they also contend that they can construct a protective roof (גג) overhead. That separation implies that they can define their destiny without dependence on God or without God's intervention. It is a universal view, the purview of many nations, that humankind can master its environment and control their fate. God is unnecessary. It is a view at odds with those that celebrate the holiday of Succot to demonstrate just the opposite – everything depends on God. The battle lines drawn are between the subscribers to the world of Gag (גג) and those that follow the ways of Succah (סוכה).³¹ Gog and

Succah are philosophical and theological enemies, diametrically opposed conceptions of God's role in man's life and destiny. That is why the festival of Succot and the Mitzva of sitting in the Succah is the antidote and rectification for the surviving members of Gog's coalition and for the remaining nations. They finally join Bnei Yisrael in opening their roof and basking in the shadow of God, thereby acknowledging that the true destiny of man is in God's hands.

וְהָיָה יְקִיָּקָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְקִיָּקָה אֶחָד וַשְּׁמוֹ אֶחָד:³²

On that day when God defeats the attackers, "God will be King over the entire world. On that day God will be one, and His name one."

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְשִׁלְמָה אִם-יִקְוָה לֹא-יִבְנֶה בַּיִת שְׁוֹאוֹ עִמָּלוּ בּוֹנוֹ בּוֹ אִם-יִקְוָה לֹא-יִשְׁמַר-עִיר שְׁוֹאוֹ שְׂקֵד שׁוֹמְרֵי: שְׁוֹא לְכֶסֶם מִשְׁכֵּמֵי קוֹם מֵאֲחֵרֵי-שִׁבְתָּ אֲכָלִי לֶחֶם הָעַצְבִּים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שְׂבָא:³³

"Unless God builds the house, its builders labor in vain on it; unless God watches over the city, the watchman keeps vigil in vain. In vain do you rise early and stay up late, you who toil for the bread you eat; He provides as much for His loved ones while they sleep..."

Shabbat Shalom
חג שמח

³⁰ לדוגמא: א"ר יצחק מפני מה זכה אהרן לדא בגין דאיהו קשיר בעננים (נ"א רישא לעננים) והוא אקשיר כל יומא ויומא לכלהו כחדא דמתברכאן כלהו על ידו, ת"ח על כל חסד דעבד קודשא בריך הוא בישראל קשיר עמהון ז' ענני יקירין וקשיר להו בכנסת ישראל דהא עננא דילה אתקשר בשיתא אחרנין ובכלהו שבעה אזלו ישראל במדברא, מ"ט בגין דכלהו קשרא דמהימנותא ניהו ועל דא בסכות תשבו שבעת ימים, מאי קא מיירי בגין דכתיב (שיר ב) בצלו חמדיה וישבתי ופריו מתוק לחכי ובעי ב"נ לאחזאה גרמיה דיתבי תחות צלא דמהימנותא, תא חזי כל אינון שנין דקאים אהרן הוו ישראל בצלא דמהימנותא תחות אלין עננין, בתר דמית אהרן אסתלק עננא חד דהוא ימינא דכלא וכד האי אסתלק אסתלקו כל שאר עמיה (נ"א עננין) ואתחזיאו כלהו בגרעונא והא אוקמה דכתיב (במדבר כ) ויראו כל העדה כי גוע אהרן, אל תקרי ויראו אלא וייראו מיד וישמע הכנעני מלך ערד יושב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים, שמע דאסתלקו אינון עננים ומית תיירא רברבא דכל אינון עננים אתקשרו ביה, אמר רבי יצחק הכנעני מלך ערד יושב הנגב ודאי, וכד אתו אינון מאללין דשדר משה אמרו (שם יג) עמלק יושב בארץ הנגב עבד אברהם, ות"ח כתיב ארוך כנען, ובגין דזכה כנען דא לשמשא לאברהם כיון דשמש לאברהם יתיב תחות צלא דמהימנותא זכה למיפק מההוא לטייא דאתלטייא ולא עוד אלא דכתיב ביה ברכה דכתיב (בראשית כד) ויאמר בא ברוך יי, מאי קא מיירי, דכל מאן דיתבי תחות צלא דמהימנותא אחסין חירו ליה ולבנוי לעלמיין ואתברך ברכתא www.swdaf.com

עלאה ומאן דאפיק גרמיה מצלא דמהימנותא אחסין גלותא ליה ולבנוי דכתיב וילחם בישראל וישב ממנו שבי: (זוהר כרך ג ויקרא פרשת אמור דף קג עמוד א) ³¹ מצאתי אחר כך: ...קרבנות המועד של חג הסוכות מבטאים אמיתות שנאמרו אחר כך על ידי הנביאים; כי הנביאים מתארים את התכלית ההיסטורית של כל התפתחות העמים ואת מעמד ישראל ביחס אליה, ולפיכך הנביא קושר דוקא את חג הסוכות לתכלית העתידה של האומות. כך אנחנו מוצאים בזכריה יד, טז. הרי הוא מתאר את מאמצי הכח של העמים הנלחמים ביחסיהם לה'; סופם שייכנעו לה' בירושלים, וכלל האנושות יחוג את חג הסוכות מדי שנה בשנה. ולא עוד, אלא הרינו מעיזים להביע את הרעיון: יחזקאל (פרקים לח, לט) מתאר את המלחמות האחרונות שהאומות נלחמות בה' ובמעשיו, והמנהיג העורך את המלחמות האלה קרוי "גוג". אין זה רחוק לומר ש"גוג" נגזר משרוש "גג" והוא מורה אפוא על יצירת גג. נמצא שגוג הוא היפוכה של הסוכה, שהרי הסוכה היא סכך בלתי - יציב ונטול כח שלא הונח בידי אומן. אכן כל תוכן ההיסטוריה העולמית של האדם מתמצה בניגוד זה. רעיון תענועים אחד מתעה את האנושות. נמסר להם כח להציב "דפנות" כדי לגדור את תחומם כלפי חבריהם לבריאה, וכך הם מבטיחים את גבולם ברב כח ובידי אומן. לפיכך סבורים הם שמוטל עליהם להבטיח את עצמם גם כלפי מעלה, כלפי ה' והשפעות כח הנהגות; עליהם ליטול את גורלם בידם ולהגן על עצמם בכוחם, וכך יתירו את בניין הגדולה האנושית על ידי ה"גג" המבטיח אי - תלות בה'. הרי זה מאבק ה"גג" עם ה"סוכה". רעיון התענועים של הגג" מייחס גדולה לאדם והאדם לא ימצא בו מנוח, ואילו אמיתה של הסוכה מורה לבטוח בשמחה על הגנת ה'. ההיסטוריה העולמית מתחילה בבניין המגדל והיא מסתיימת בבניין הסוכה. בוני המגדל דגלו בהאלהות עוצמת האדם וביקשו לכבוש את השמים; בוני הסוכה ייכנעו לה' וישמחו בחייהם על אדמות (השופר פי' לעיל יא, כט)... (רש"ר הירש במדבר כט, יג) ³² זכריה יד, ט ³³ תהלים קכז, א-ב